

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar
om ändring av 1 kap. 1 § sjölagen och 30 § fartygsregisterlagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av den bestämmelse i sjölagen, som gäller ett fartygs nationalitet. Enligt förslaget skall det ministerium som handhar sjöfartsfrågor under förutsättningar som bestäms genom förordning godkänna ett fartyg som finskt, om en medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett i enlighet med lagstiftningen i denna stat grundad juridisk person, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet befinner sig inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger mer än sex tiondedelar av fartyget. Bestämmelsen ändrar gällande sjölag så att ministeriet, då de förutsättningar som preciserats genom förordning föreligger, skall godkänna att ett fartyg överförs till det finska fartygsregistret, och att ministeriet inte har någon prövningsrätt då förutsättningarna finns.

Lagändringen gör det även möjligt att överföra ett finskt fartyg till fartygsregistret i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Det föreslås att till fartygsregisterlagen fogas en bestämmelse som syftar till att ge en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en juridisk person som har sin stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet där och som äger ett fartyg, möjligheten att flagga ut i Finland utan att registermyndigheten eller ministeriet som handhar sjöfartsfrågor har någon prövningsrätt i fråga om utflaggningen. Syftet med bestämmelsen är att komplettera den bestämmelse i sjölagen som nu föreslås bli ändrad.

Syftet med de lagändringar som föreslås är att till dessa delar anpassa den finska lagstiftningen till gemenskapsrätten.

Den gällande nationella rättens oförenlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen har lett till att Europeiska gemenskapernas kommission i december 1998 med ett brev innehållande en formell underrättelse har inlett ett överträdelseförfarande i enlighet med artikel 169 i EG-fördraget.

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Gällande lagstiftning

Enligt 1 kap. 1 § sjölagen (674/1994) är ett fartyg finskt och berättigat att föra finsk flagg om det till mer än sex tiondedelar ägs av finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse.

Enligt 2 mom. kan trafikministeriet under förutsättningar som stadgas genom förordning godkänna också annat än i 1 mom. avsett fartyg som finskt om befogenheten att bestämma om fartygets användning till sjöfart i avgörande mån är i finska händer eller om fartyget ägs av personer som är bosatta, eller av sammanslutningar eller stiftelser som har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Statsrådet kan enligt paragrafens 3 mom. under förutsättningar, om vilka stadgas genom förordning, för främjande av landets sjöfartsnäring ge tillstånd till att ett fartyg som enligt 1 mom. skall anses som finskt inskrivs i fartygsregister i Danmark, Norge eller Sverige såsom fartyg i detta land, om det mellan fartyget och registreringslandet råder ett verkligt föreningsband i fråga om äganderätten till fartyget eller dess besittning eller användning.

Enligt paragrafens 4 mom. kan statsrådet under förutsättningar om vilka stadgas genom förordning, för främjande av landets varvsindustri och sysselsättning ge tillstånd till att fartyg som enligt 1 mom. skall anses som finskt inskrivs i fartygsregister i en främmande stat såsom fartyg i detta land, om det är fråga om ett i Finland byggt fartyg som så snart det har blivit färdigbyggt inskrivs i fartygsregistret i den främmande staten, och om det mellan fartyget och registreringslandet råder ett verkligt föreningsband i fråga om äganderätten till fartyget eller dess besittning eller användning.

Förordningen om tillämpningen av 1 § sjölagen (353/1985) innehåller stadganden om de förutsättningar under vilka ett fartyg kan godkännas som finskt och ett finskt fartyg inskrivas i ett främmande lands fartygsregister.

Bestämmelserna om etableringsrätt i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen samt av Europeiska gemenskapernas domstols avgöranden

Etableringsrätten ingår i den fria rörlighet för personer som garanteras i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, nedan EG-fördraget. Etableringsrätten omfattas också av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Enligt artikel 52 i EG-fördraget har en medborgare i en medlemsstat rätt att fritt etablera sig på en annan medlemsstats territorium. Den i artikeln avsedda etableringsfriheten innefattar rätt att starta och utöva verksamhet som egenföretagare samt rätt att bilda och driva bolag på de villkor som etableringslandets lagstiftning föreskriver för egna medborgare.

Enligt artikel 58 i EG-fördraget omfattar rätten också bolag som har bildats i överensstämmelse med en medlemsstats lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom gemenskapen. På motsvarande sätt har bolag enligt artikel 58 rätt att sätta upp kontor, filial eller dotterbolag i en annan medlemsstat. Med bolag förstås enligt artikeln bolag enligt civil- eller handelslagstiftning, inbegripet kooperativa sammanslutningar samt andra offentlighetsrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer, med undantag av sådana som inte drivs i vinstsyfte.

Förutsättning för etableringsrätten för en fysisk person är att denne är medborgare i någon av medlemsstaterna. För en juridisk person gäller att bolaget skall vara registrerat i en medlemsstat. Reglerna om kapitalrörelser i gemenskapen skall dock iakttas i detta sammanhang. Således skall medlemsstaterna enligt artikel 221 EG-fördraget ge medborgare i andra medlemsstater samma rätt som sina egna medborgare att delta i kapitalplacering i bolag som avses i artikel 58.

Europeiska gemenskapernas domstol, nedan EG-domstolen, har i vissa av sina avgöranden tolkat EG-fördragets bestämmelser om rätt till etablering och frihet att tillhandahålla tjänster så att flera medlemsstater inom ge-

menheten har blivit tvungna att ändra bestämmelserna om definitionen av ett fartygs nationalitet och om förutsättningarna för registrering av ett fartyg i den aktuella medlemsstatens fartygsregister.

Det viktigaste av dessa avgöranden är EG-domstolens dom C-221/89, det s.k. Factortame II-avgörandet. I domstolens avgörande konstaterades att registreringen av ett fartyg inte kan separeras från etableringsrätten. Även om medlemsstaterna har rätt att definiera vilka fartyg som skall införas i den aktuella statens fartygsregister, skall denna rättighet användas i enlighet med gemenskapsrätten. Att ställa krav på fartygets ägare i fråga om nationalitet och boningsort strider mot artikel 52 och artikel 221 i EG-fördraget.

Enligt EG-domstolen får inte artikel 94 i Förenta Nationernas havsrättskonvention (FördrS 50/1996) utgöra ett hinder för överföringen av ett fartyg från ett fartygsregister till ett annat inom gemenskapen. Enligt artikeln skall varje stat med avseende på administrativa, tekniska och sociala frågor utöva faktisk jurisdiktion och kontroll över fartyg som för dess flagg.

När sjölagen reviderades 1994 strävade man efter att beakta verkningarna av Factor-tame II-rättsfallet.

Efter att den nya sjölagen hade stiftats visade det sig emellertid att gemenskapsrätten förutsätter vissa tilläggsändringar. Domstolen har även i sitt avgörande C-334/94 (kommissionen mot Frankrike) ytterligare preciserat tolkningen av gemenskapsrätten. Övriga, med ovannämnda tolkning överensstämmande avgöranden, är C-62/96 (kommissionen mot Grekland), C-151/96 (kommissionen mot Irland) samt C-246/89 (kommissionen mot Förenade Kungadömet).

De nu föreslagna ändringarna motsvarar till väsentliga delar den lagstiftning som är i kraft i de övriga nordiska länderna. Förslaget om utflaggningen av fartyg som ägs av finska rättssubjekt till fartygsregister i en annan stat som hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, motsvarar till väsentliga delar den lagstiftning som är i kraft i de övriga nordiska länderna. Den lagtekniska utformningen varierar dock inom Norden.

I den svenska lagstiftningen ställs krav på etablering i den stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i vars fartygsregister man har för avsikt att registrera

fartyget. Enligt den danska lagstiftningen ställs endast krav på att ett fartyg faktiskt har införts i ett register i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Således uppfyller fartyget förutsättningarna för avregistrering ur det nationella fartygsregistret när den införts i en annan stats fartygsregister. Enligt den norska lagstiftningen kan ett fartyg avregistreras ur fartygsregistret om fartygets ägare anmäler om att fartyget kommer att införas i ett annat lands register när det är avregistrerat ur det egna landets register.

Föreslagna ändringar

Enligt gällande 1 kap. 1 § 1 mom. är ett fartyg finskt och berättigat att föra finsk flagg, om det till mer än sex tiondelar ägs av en finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse.

Momentet föreslås bli ändrat så att i stället för sammanslutning eller stiftelse används begreppet juridisk person. Orsaken är strävan efter språklig enhetlighet.

Enligt gällande 1 kap. 1 § 2 mom. sjölagen kan trafikministeriet under förutsättningar som bestäms genom förordning godkänna också ett annat än ett i 1 mom. avsett fartyg som finskt, om befogenheten att bestämma om fartygets användning till sjöfart i avgörande mån är i finska händer eller om fartyget ägs av personer som är bosatta eller av sammanslutningar eller stiftelser som har sin hemort inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

EG-domstolens rättspraxis förutsätter att bestämmelsen ändras. Enligt domstolen har en medlemsstat i gemenskapen inte enligt artikel 52 i EG-fördraget rätt att som villkor för registrering av fartyg ställa krav på fartygsägarnas eller befraktarnas nationalitet eller hemort.

Enligt den av Europeiska gemenskapernas kommission, nedan kommissionen, i december 1998 givna formella underrättelsen till Finland utestängs genom villkoren i 1 kap. 1 § 2 mom. 1 punkten sjölagen övriga medborgare eller bolag i Europeiska unionen från att driva sjöfart i Finland om de inte uppfyller villkoren i ifrågavarande lag. Vidare omöjliggörs genom momentets andra punkt primär etablering i Finland av en medborgare inom Europeiska unionen (annan än finsk) som inte har sin hemort inom Europeiska

unionen.

Det föreslås att 1 kap. 1 § 2 mom. sjölagen ändras så, att det ministerium som handhar sjöfartsfrågor, nedan ministeriet, under förutsättningar som bestäms genom förordning skall godkänna något annat än ett i 1 mom. avsett fartyg som finskt, om medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en i enlighet med denna stats lagstiftning grundad juridisk person, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger mera än sex tiondelar av fartyget. Ett sådant godkännande skall återkallas på begäran av fartygets ägare.

Avsikten med den ändring som föreslås i 2 mom. är att ge en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett i enlighet med statens lagstiftning grundat bolag, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, rätt att få fartyget infört i det finska fartygsregistret, om förutsättningarna i den förordning som ges med stöd av denna lag och som träder i kraft samtidigt, uppfylls. Om förutsättningarna i förordningen uppfylls har vederbörande ministerium alltså ingen prövningsrätt i saken, utan fartyget skall på begäran registreras i det finska fartygsregistret.

För innehållet i förslaget till förordning redogörs närmare i punkt 4.

Fartygsregister förs av sjöfartsverket och Ålands länsstyrelse.

I förslaget avsett ministerium är för närvarande trafikministeriet.

Bestämmelsen ändras till dessa delar så att den motsvarar gällande reglemente för statsrådet.

I 1 kap. 1 § 3 mom. sjölagen föreslås en bestämmelse om att ministeriet under förutsättningar som bestäms närmare genom förordning kan godkänna även ett annat fartyg än ett som avses i 1 och 2 mom. som finskt, om befogenheten att bestämma om fartygets drift står under ett avgörande finskt inflytande.

Den föreslagna bestämmelsen gäller enbart registreringsförutsättningar för fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer från en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. För deras del ändras inte registreringsförutsättningarna i jämförelse

med gällande reglering.

Det föreslagna 1 kap. 1 § 4 mom. ersätter gällande 3 mom, enligt vilken statsrådet för främjande av sjöfartsnäringen i landet kan under vissa förutsättningar ge tillstånd till att ett fartyg som med stöd av 1 mom. skall anses vara finskt införs i fartygsregistret i ett annat nordiskt land som det landets fartyg.

Enligt den av kommissionen till Finland givna formella underrättelsen är det så att ovan nämnda krav oberoende av att de inte synes påverka rätten för övriga medborgare och juridiska personer i Europeiska unionen att avföra ett fartyg från det finska registret och därefter registrera det i en annan medlemsstat, påverkar de finska medborgares och finska bolags rätt att vidta motsvarande åtgärder. Ovan nämnda krav strider således enligt kommissionen mot artikel 52 i EG-fördraget.

Enligt förslaget skulle inte finska medborgares eller finska juridiska personers frihet att etablera sig i en annan medlemsstat vara beroende av statsrådets eller ministeriets tillstånd, utan ett fartyg som enligt 1 mom. skall anses som finskt, kan överföras till fartygsregistret i en annan stat som hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Det föreslagna 1 kap. 1 § 5 mom. baserar sig på gällande 1 kap. 1 § 4 mom. I momentet föreslås endast ändringar som föranleds av 4 mom. i det förslag som nu behandlas. Det geografiska tillämpningsområde för momentet som syftar till främjande av varvsindustrin och sysselsättningen i landet omfattar endast fartyg som byggs i Finland och som införs i fartygsregistret i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I fartygsregisterlagens (512/1993) 30 § stadgas om förutsättningarna för avregistrering ur fartygsregistret.

Enligt paragrafens 1 mom. skall fartygets ägare be om avregistrering inom 30 dagar från det fartyget inte längre uppfyller förutsättningarna för registrering enligt 1 och 2 § eller fartygets ägare har fått kännedom om att fartyget har förstörts och att det har förklarats vara odugligt för istandsättning eller fartyget har försvunnit och det inte har avhört inom den tid som stadgas i 71 § lagen

om försäkringsavtal (132/1933).

Till 30 § fartygsregisterlagen föreslås bli fogat ett nytt 4 mom. Syftet med momentet är att ge en medborgare i en stat som hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en juridisk person som har sin stadigseende hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet där och som äger ett fartyg möjlighet att avregistrera ett fartyg i Finland utan att registermyndigheten eller ministeriet har prövningsrätt i fråga om avregistreringen. Ävsikten är dock inte att ändra på de tilläggsförutsättningar om avregistrering av fartyg som anges i 32 §. Syftet med bestämmelsen är att komplettera det 2 mom. som nu föreslås ingå i 1 kap. 1 § sjölagen.

2. Propositionens verkningar

Propositionen har inga nämnvärda ekonomiska verkningar. De föreslagna bestämmelserna kan dock förorsaka behov av myndighetsutredningar. Utredningarna kan åtminstone för en övergångsperiod förorsaka mera arbete för den registerförande myndigheten. Detta orsakar dock inte behov av ytterligare personalresurser.

3. Beredningen av propositionen

Förslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid trafikministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts från justitieministeriet, utrikesministeriet, Ålands landskapsstyrelse, Ålands länsstyrelse, Sjöfartsverket, Ålands Redarförening, Finlands Rederiförening, Utrikesfartens Småtonnageförening, Finlands Maskinbefälsförbund, Finlands Skeppsbefälsförbund samt Finlands Sjömans-Union. Vidare har kommissionen informerats om beredningen av förslaget. I de förhandlingar som pågått med kommissionen, har kommissionen ansett att det föreslagna utkastet överensstämmer med gemenskapsrätten. Däremot, i sin skrivelse av den 25 november 1998 har kommissionen konstaterat, att Finlands tidigare förslag enligt vilken det krävs ett godkännande från statsrådet för att finska fartyg skall få inskrivas i fartygsregistret i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, vilket skall ske i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg ägda av medborgare eller företag i andra stater inom Europeiska ekonomiska

samarbetsområdet, strider mot gemenskapsrätten.

Justitieministeriets Europarättsenhet, utrikesministeriets rättsavdelning, Sjöfartsverket, Ålands länsstyrelse, Finlands Rederiförening samt Utrikesfartens Småtonnageförening har i sina utlåtanden konstaterat att förslaget är förenligt med gemenskapsrätten och EG-domstolens rättspraxis. Finlands Rederiförening, Ålands Redarförening och Utrikesfartens Småtonnageförening har förordat förverkligandet av lagförslagen.

Finlands Maskinbefälsförbund har inte i sitt utlåtande förordat den gjorda framställningen. Finlands Skeppsbefälsförbund har starkt motsatt sig möjligheten till överföring av ett finskt fartyg till ett fartygsregister som tillhör en stat inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Till övriga delar har Finlands Skeppsbefälsförbund förenat sig till framställningen. Finlands Sjömans-Union har i sitt utlåtande inte godkänt de framställda ändringarna.

Innehållet i det förslag som presenterats i detta förslag till ändring av sjölagen har behandlats i Sjöfartsdelegationen. Utlåtanden om den reviderade framställningen har begärts av medlemmarna i Sjöfartsdelegationen.

Finansministeriet har inget att anmärka till förslaget. Ålands landskapsstyrelse hänvisar till det man anfört i sitt utlåtande våren 1998. Finlands Rederiförening, Ålands Redarförening och Industrins och Arbetsgivarernas Centralförbund förordar förslaget. Finlands Skeppsbefälsförbund önskar att överföringen av ett finskt fartyg till ett register i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inte skulle äventyra den finska sjöfararens möjligheter att arbeta på ett finskt fartyg. Till övriga delar förenar sig Finlands Skeppsbefälsförbund till framställningen. Finlands Maskinbefälsförbund och Finlands Sjömans-Union motsätter sig fortfarande förslaget.

4. Närmare bestämmelser

Som bilaga till propositionen ingår ett utkast till förordning om tillämpning av 1 kap. 1 § sjölagen, som skall ges med stöd av 1 nämnda lagrum. Genom förordningen upphävs förordningen om tillämpning av 1 § sjölagen jämte ändringar.

I 1 kap. i förordningen bestäms under vil-

ka detaljerade förutsättningar ett fartyg kan godkännas som finskt. Om förutsättningarna finns, har varken vederbörande ministerium eller registermyndigheten prövningsrätt utan fartyget skall godkännas som finskt.

I förordningen förutsätts fortfarande i fråga om ett fartyg som ägs av en medborgare i en stat inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en juridisk person som har sin stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet där, att fartygets drift leds och kontrolleras från Finland. Vidare skall en representant som ansvarar för fartyget finnas i Finland och fartyget skall vara avregistrerat ur en annan stats fartygsregister för den tid som det är registrerat i det finska fartygsregistret. Av EG-domstolens Factortame II-avgörande framgår att kravet, enligt vilket ett fartyg som skall registreras i det finska fartygsregistret skall ledas och kontrolleras från Finland, inte strider mot gemenskapsrätten.

För att ett fartyg, som ägs av en medborgare eller juridisk person i en stat som inte hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall kunna registreras i fartygsregistret i Finland krävs vissa tilläggsförutsättningar.

I 2 kap. i förordningen bestäms om de förutsättningar enligt vilka ett i Finland byggt fartyg som är i finsk ägo kan införas i

ett fartygsregister i en stat som inte hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Kapitlet motsvarar till sitt innehåll tidigare bestämmelser om främjande av varvsindustrin och sysselsättningen i landet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och stadfästs. Lagstiftningen skulle då fås förenlig med gemenskapsrätten.

Kommissionen har i december 1998 vidtagit officiella åtgärder genom att till Finland avge en formell underrättelse i enlighet med artikel 169 i EG-fördraget. Kommissionen har i sin underrättelse konstaterat att Finlands lagstiftning om registrering av fartyg inte motsvarar gemenskapsrätten. Detta betyder i praktiken att ifall Finlands svar inte tillfredsställer kommissionen, avger kommissionen, såsom nästa steg, ett motiverat yttrande vari den konstaterar att lagstiftningen inte motsvarar gemenskapsrätten. Om åtgärder inte vidtas, för kommissionen ärendet slutligen till EG-domstolen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 1 kap. 1 § sjölagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i sjölagen av den 15 juli 1994 (674/1994) 1 kap. 1 § som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden om fartyg

1 §

Ett fartygs nationalitet

Ett fartyg är finskt och berättigat att föra finsk flagg, om det till mer än sex tiondedelar ägs av finska medborgare eller finska juridiska personer.

Det ministerium som handhar sjöfartsfrågor, nedan ministeriet, skall under förutsättningar som bestäms genom förordning godkänna ett annat än i 1 mom. avsett fartyg som finskt, om en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett i enlighet med en sådan stats lagstiftning grundad juridisk person, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger mer än sex tiondedelar av fartyget. Ett sådant godkännande skall återkallas på begäran av fartygets ägare.

Ministeriet kan under förutsättningar som bestäms genom förordning godkänna också

ett annat än i 1 och 2 mom. avsett fartyg som finskt, om fartygets drift står under ett avgörande finskt inflytande.

Ett fartyg, som med stöd av 1 mom. skall anses vara finskt, kan överföras till fartygsregistret i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Ministeriet kan under förutsättningar som bestäms genom förordning för främjande av landets varvsindustri och sysselsättning ge tillstånd till att ett fartyg som enligt 1 mom. skall anses som finskt införs i fartygsregistret i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom fartyg i detta land, om det är fråga om ett i Finland byggt fartyg som så snart det har blivit färdigbyggt införs i fartygsregistret i en sådan stat, och om det mellan fartyget och registreringslandet råder ett verkligt samband i fråga om äganderätten till fartyget eller dess besittning eller användning.

Denna lag träder i kraft den .

2.

Lag**om ändring av 30 § fartygsregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 30 § fartygsregisterlagen av den 11 juni 1993 (512/1993) ett nytt 4 mom. som
följer:

30 §

*Förutsättningar för avregistrering ur
fartygsregistret*

Fartyget skall avföras ur registret på fartygsägarens begäran, om

1) fartyget införts i registret med stöd av ett godkännande som avses i 1 kap. 1 § 2 mom. sjölagen, eller

2) fartyget som med stöd av 1 kap. 1 § 1 mom. sjölagen införts i registret, införts i ett fartygsregister i en stat som hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med stöd av 1 kap. 1 § 4 mom.

Denna lag träder i kraft den .

Helsingfors den 21 maj 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Trafikminister *Olli-Pekka Heinonen*

Bilaga 1

Lag

om ändring av 1 kap. 1 § sjölagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjölagen av den 15 juli 1994 (674/1994) 1 kap. 1 § som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden om fartyg

1 §

Ett fartygs nationalitet

Ett fartyg är finskt och berättigat att föra finsk flagg, om det till mer än sex tiondedelar ägs av en finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse.

Trafikministeriet kan under förutsättningar som stadgas genom förordning godkänna också annat än ett i 1 mom. avsett fartyg som finskt,

1) om befogenhet att bestämma om fartygets användning till sjöfart i avgörande mån är i finska händer, eller

2) om fartyget ägs av personer som är bosatta, eller av sammanslutningar eller stiftelser som har sin hemort inom det Europeiska samarbetsområdet.

Statsrådet kan under förutsättningar, om vilka stadgas genom förordningar, för främjande av landets sjöfartsnäring ge tillstånd till att fartyg som enligt 1 mom. skall anses som finskt inskrivs i fartygsregister i Danmark, Norge eller Sverige såsom fartyg i detta land, om det mellan fartyget och registreringslandet råder ett verkligt föreningsband in fråga om äganderätten till fartyget eller dess besittning eller användning. Då tillstånd beviljas skall det särskilt beaktas hur åtgärden påverkar sysselsättningen bland finska sjöfarare samt de på fartyget arbetandes avlöning och andra anställningsvillkor samt arbetsförhållanden och socialskydd.

Statsrådet kan under förutsättningar, om

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadgande om fartyg

1 §

Ett fartygs nationalitet

Ett fartyg är finskt och berättigat att föra finsk flagg, om det till mer än sex tiondedelar ägs av *finska* medborgare eller *finska* juridiska personer.

Det ministerium som handhar sjöfartsfrågor, nedan ministeriet, skall under förutsättningar som bestäms genom förordning godkänna ett annat än i 1 mom. avsett fartyg som finskt, om en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller ett i enlighet med en sådan stats lagstiftning grundad juridisk person, vars stadgeenliga hemort, centralförvaltning eller huvudsakliga verksamhet finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, äger mer än sex tiondedelar av fartyget. Ett sådant godkännande skall återkallas på begäran av fartygets ägare.

Ministeriet kan under förutsättningar som bestäms genom förordning godkänna också ett annat än i 1 och 2 mom. avsett fartyg som finskt, om fartygets drift står under ett avgörande finskt inflytande.

Ett fartyg, som med stöd av 1 mom. skall anses vara finskt, kan överföras till fartygsregistret i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i enlighet med den statens lagstiftning om registrering av fartyg som ägs av medborgare eller juridiska personer i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Gällande lydelse

vilka stadgas genom förordning, för främjande av landets varvsindustri och sysselsättning ge tillstånd till att fartyg som enligt 1 mom. skall anses som finskt inskrivs i fartygsregister i en främmande stat såsom fartyg i detta land, om det är fråga om ett i Finland byggt fartyg som så snart det har blivit färdigbyggt inskrivs i fartygsregistret i den främmande staten, och om det mellan fartyget och registreringslandet råder ett verkligt föreningssamband i fråga om äganderätten till fartyget eller dess besittning eller användning.

Föreslagen lydelse

Ministeriet kan under förutsättningar som *bestäms* genom förordning för främjande av landets varvsindustri och sysselsättning ge tillstånd till att ett fartyg som enligt 1 mom. skall anses som finskt införs i fartygsregistret i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom fartyg i detta land, om det är fråga om ett i Finland byggt fartyg som så snart det har blivit färdigbyggt införs i fartygsregistret i en sådan stat, och om det mellan fartyget och registreringslandet råder ett verkligt samband i fråga om äganderätten till fartyget eller dess besittning eller användning.

Denna lag träder i kraft den .

Utkast

Bilaga 2

Förordning

om tillämpning av 1 kap. 1 § sjölagen

På föredragning av trafikministern föreskrivs med stöd av 1 kap. 1 § 2, 3 och 5 mom. sjölagen av den 15 juli 1994 (674/1994), sådana lyder i lag / :

1 kap.

Godkännande av fartyg som finskt

1 §

Det ministerium som handhar sjöfartsfrågor, nedan ministeriet, skall med stöd av 1 kap. 1 § 2 mom. sjölagen (674/1994) i enskilda fall godkänna ett fartyg som finskt, om

1) fartygets drift leds och kontrolleras från Finland,

2) fartygets ägare, ifall han inte ansvarar för fartyget i enlighet med 1 punkten, för skötseln av denna uppgift utser ett ombud som har sin stadigvarande hemkommun och bostad i Finland, och

3) fartyget under den tid det är infört i fartygsregistret i Finland har avförts ur fartygsregistret i en annan stat.

Fartygets ägare kan ansöka om registrering enligt 1 mom. Ansökan skall göras skriftligen och undertecknas av fartygets ägare eller dennes ombud.

Till ansökan skall fogas uppgifter och handlingar som är nödvändiga med avseende på 1 mom. Sökanden skall på ministeriets begäran även lämna andra uppgifter och handlingar som är nödvändiga för behandlingen av ärendet.

2 §

Ministeriet kan med stöd av 1 kap. 1 § 3 mom. sjölagen godkänna ett fartyg som finskt, om

1) det i fråga om fartygets ägande, förvaltnings-, kreditgivnings- och befraktningsför-

hållanden tillförlitligt kan konstateras att fartygets drift står under ett avgörande finskt inflytande,

2) fartyget för den tid som det skall vara infört i det finska fartygsregistret har avförts ur fartygsregistret i någon annan stat,

3) fartyget uppfyller de krav som ställs på nya fartyg i bestämmelserna om fartygs säkerhet, och

4) registreringen av fartyget bedöms främja sjöfartsnäringen i Finland och sysselsättningen inom den.

Har ett fartyg som avses i 1 mom. inte någon finsk ägare, förutsätts utöver det ovan föreskrivna att finska medborgare är representerade i förvaltningsorganen för den utländska sammanslutning som äger fartyget eller att de på något annat sätt kan delta i beslutsfattandet i ägarsammanslutningen.

3 §

I ett tillstånd som avses i 2 § skall ingå de villkor som ministeriet anser nödvändiga samt uppgifter om tillståndets giltighetstid. Tillstånd kan beviljas för högst två år åt gången.

Ministeriet kan ställa som villkor för tillståndets giltighet att fartygets ägare uppfyller alla de förpliktelser som ägaren har enligt finsk lagstiftning. Ett sådant villkor kan ställas även om sökanden är någon annan än fartygets ägare. Om sökanden är någon annan än fartygets ägare, skall ministeriet höra ägaren innan ett sådant villkor ställs.

Ministeriet kan kräva att sökanden ställer bankgaranti eller någon annan av ministeriet godkänd garanti som säkerhet för de förplik-

telser som uppstår av användningen av fartyget under finsk flagg.

4 §

Sökande kan i ett fall som avses i 2 § vara en sådan finsk medborgare eller en sådan finsk juridisk person som anser sig ha i 2 § 1 mom. avsett avgörande inflytande över fartygets drift. Om sökanden är någon annan än fartygets ägare, skall till ansökan fogas ägarens samtycke till att fartyget införs i det finska fartygsregistret.

Till ansökan, som skall göras skriftligen, fogas de uppgifter och handlingar som sökanden anser vara nödvändiga för utredning av grunderna för det bestämmandeinflytandet av fartygets användning samt av övriga faktorer som han vill åberopa. Sökanden skall ytterligare på begäran av ministeriet ge in även alla andra uppgifter och handlingar som behövs för behandlingen av ansökan.

5 §

Om förutsättningarna i 1 § för godkännande eller i 2 § för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor för tillståndet som ställts med stöd av 2 § inte iakttas, skall godkännandet eller tillståndet återkallas, ifall inte avvikelserna kan anses vara ringa. Ministeriet beslutar om återkallande av godkännandet eller tillståndet.

Ministeriet skall på tjänstens vägnar underätta registermyndigheten om de beslut på basis av vilka ett fartyg har godkänts som finskt eller ett beslut om att godkänna ett fartyg som finskt har återkallats.

Den som fått godkännande eller tillstånd skall innan ett beslut som avses i 1 mom. fattas ges möjlighet att lämna utredning i saken.

2 kap.

Införande av fartyg i finsk ägo i fartygsregister i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

6 §

Ministeriet kan för främjande av landets sjöfartsnäring i enskilda fall ge tillstånd till att ett fartyg, som enligt 1 kap. 1 § 1 mom. sjölagen borde anses som finskt, införs i fartygsregistret i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom fartyg i detta land, om

1) förutsättningarna i 1 kap. 1 § 5 mom. sjölagen för beviljande av tillstånd föreligger, och

2) det enligt bedömningar finns sådana vägande skäl för registrering av fartyget vilka hänför sig till främjande av varvsindustrin och sysselsättningen i landet.

7 §

I ett tillstånd som avses i 6 § skall ingå de villkor som ministeriet anser nödvändiga samt uppgifter om tillståndets giltighetstid. Tillståndet beviljas för viss tid och kan vara i kraft högst så länge som befraktningsavtalet om fartygets användning och besittning gäller. I tillståndet skall ingå ett villkor enligt vilket överföring av fartyget vidare till ett fartygsregister i tredje land är förbjudet.

8 §

Sökande kan i det fall som avses i 6 § vara fartygets finska ägare eller en sådan utlänning eller utländsk juridisk person som vill registrera fartyget i fartygsregistret i en främmande stat. Om sökanden är någon annan än fartygets ägare, skall till ansökan fogas ägarens samtycke till att fartyget införs i fartygsregistret i en främmande stat.

Vad som föreskrivs i 4 § 2 mom. tillämpas på en ansökan som avses i 1 mom.

9 §

Utlåtanden om ansökan skall begäras från vederbörande myndigheter och arbetsmarknadsorganisationer.

10 §

Om förutsättningarna i 6 § för beviljande av tillstånd inte längre föreligger eller om de villkor för tillståndet som ställts med stöd av 7 § inte iakttas, skall tillståndet återkallas, förutsatt att avvikelserna inte kan anses vara ringa. Ministeriet beslutar om återkallande av tillståndet. Den som fått tillståndet skall innan beslut om återkallande fattas ges möjlighet att lämna utredning i saken. Beslutet om återkallande skall innehålla bestämmelser om inom vilken tid och i vilken ordning åtgärder som föranleds av tillståndets återkallande skall vidtas.

Ett tillstånd som avses i 6 § upphör att gälla, då fartyget eller en andel av det säljs till utlandet så att fartyget enligt 1 kap. 1 § 1 mom. sjölagen upphör att vara finskt.

11 §

Om avförande av fartyg ur det finska fartygsregistret gäller dessutom vad som föreskrivs i fartygsregisterlagen (512/1993).

När ett fartyg som avses i 6 § har införts i fartygsregistret i en främmande stat, upphör det att vara finskt.

3 kap.

Ikraftträdande

12 §

Denna förordning träder i kraft den .
Genom denna förordning upphävs förordningen den 26 april 1985 om tillämpning av 1 § sjölagen (353/1985) jämte ändringar.
